

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/247764,Uroczystosc-oznaczenia-grobu-powstanca-slaskiego-Waleriana-Fajfera-znakiem-pamie.html>
23.09.2026, 01:42

Uroczystość oznaczenia grobu powstańca śląskiego Waleriana Fajfera znakiem pamięci „Tobie Polsko” - Dankowice, 21 września 2026

21.09.2026

21 września 2026 r. na cmentarzu w Dankowicach odbyła się uroczystość oznaczenia znakiem pamięci „Tobie Polsko” grobu weterana powstań śląskich Waleriana Fajfera zorganizowana przez Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach przy współpracy Wicestarosty Bielskiego Bartłomieja Fajfera.

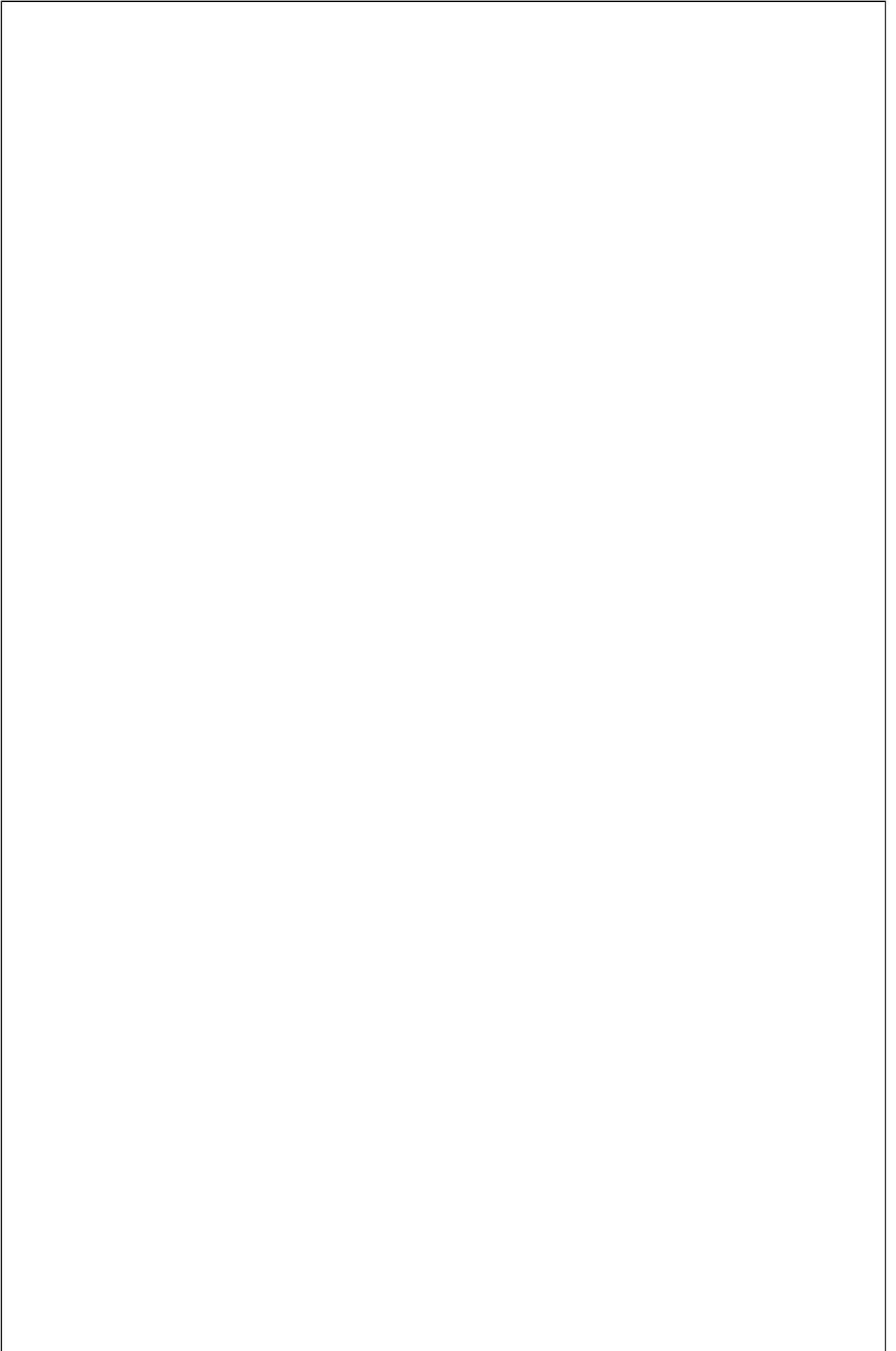
W wydarzeniu udział wzięli: Senator RP Agnieszka Gorgoń Komor, Poseł na Sejm RP Maciej Tomczykiewicz, Wicewojewoda Śląski Michał Kopański, Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Mateusz Pindel, Starosta Bielski Andrzej Płonka, Wicestarosta Bielski Bartłomiej Fajfer, Członkowie Zarządu Powiatu Bielskiego Dorota Nikiel oraz Sławomir Masny, Starosta Pszczyński Grzegorz Wanot, Starosta Bieruńsko-Lędziński Łukasz Odelga, Burmistrz Wilamowic Kazimierz Cebrat, Zastępca Burmistrza Czechowic-Dziedzic Maciej Kołoczek, Wójt Gminy Bestwina Grzegorz Boboń, Wójt Gminy Wilkowice Maciej Mrówka, Wójt Gminy Porąbka Paweł Zemanek, Przewodniczący Rady Miejskiej w Wilamowicach Michał Mleczko, Przewodniczący Rady Miejskiej Czechowice Dziedzice Damian Żelazny, Sołtys Dankowic Karol Norymberczyk, Wikariusz parafii pw. św. Wojciecha w Dankowicach ks. Tomasz Drabek, Komendant miejski PSP w Bielsku-Białej bryg. Roman Marekwica, zastępca komendanta Miejskiego Policji w Bielsku-Białej mł. insp. Grzegorz Jakubiec, Komendant Komisariatu Policji w Kobiernicach nadkom. Marcin Antosz, Naczelnik Wydziału Promocji Starostwa Powiatowego w Bielsku-Białej Magdalena Więżik, Naczelnik Wydziału Promocji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Bieruniu Zdzisław Kantor, Michał Wałach reprezentujący Muzeum Kultury Wilamowskiej w Wilamowicach oraz reprezentacja Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dankowicach im. Stanisława Staszica z Panią Dyrektorką Barbarą Mynarską na czele wraz z uczniami, a także licznie zgromadzona rodzina śp. Waleriana Fajfera.

Przemówienia okolicznościowe wygłosili Senator RP Agnieszka Gorgoń Komor, Poseł na Sejm RP Maciej Tomczykiewicz, Wicewojewoda Śląski Michał Kopański, Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Mateusz Pindel, Starosta Bielski Andrzej Płonka oraz Burmistrz Wilamowic Kazimierz Cebrat.

Naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach Jan Kwaśniewicz przybliżył ideę akcji „Powstańcy to wiara, nadzieja i cud - ocalmy groby Powstańców Śląskich od zapomnienia!” mającą na celu zewidencjonowanie jak największej liczby grobów, w których spoczywają powstańcy śląscy, a dotąd nie figurujących w dostępnych ewidencjach prowadzonych przez instytucje samorządowe i państwowe.

Życiorys Waleriana Fajfera przedstawił Wicestarosta Bielski Bartłomiej Fajfer -przedstawiciel rodziny śp. Waleriana Fajfera. Aktu oznaczenia grobu znakiem „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość” dokonał Wicewojewoda Śląski Michał Kopański zaś aktu oznaczenia grobu znakiem „Tobie Polsko” dokonał naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Jan Kwaśniewicz. Modlitwie w intencji zmarłego przewodniczył ks. Tomasz Drabek. Ceremonię zwieńczyło złożenie kwiatów i zapalenie zniczy.

Wydarzenie uświetnił występ zespołu regionalnego Dankowianie, który odśpiewał hymn narodowy oraz pieśni patriotyczne.

Walerian Fajfer urodził się 8 grudnia 1906 r. w Dankowicach. Uczestniczył w drugim i trzecim powstaniu śląskim walcząc w 6 kompanii 2 pułku piechoty pszczyńskiego. Przynależał do Związku Powstańców Śląskich, Związku Weteranów Powstań Śląskich oraz Związku Bojowników o Wolność i Demokrację. Został Odznaczony Śląskim Krzyżem Powstańczym.

W II Rzeczypospolitej Walerian Fajfer był zawodowym żołnierzem i służył jako ułan w 19 pułku Ułanów Wołyńskich w Ostrogu na Wołyniu gdzie ukończył szkołę podoficerską oraz w 21 Dywizji w Bielsku jako wachmistrz kawalerii oraz instruktor przysposobienia obronnego.. We wrześniu 1939 uczestniczył w walkach obronnych na terenie Czechowic oraz Dziedzic oraz był odpowiedzialny za wywiezienie część maszyn i tajnych dokumentów z Walcowni Metali Dziedzice, które podczas nalotów dostarczył aż do Dębicy.

Po udziale w wojnie obronnej w 1939 r., wstąpił do konspiracji do ZWZ/AK gdzie aktywnie działał od listopada 1939 r., do 25 maja 1940 r., gdzie pełnił funkcję zastępcy dowódcy plutonu.

W maju 1940 r., został aresztowany przez gestapo w Dziedzicach, a następnie przewieziony do Bielska i Berlina gdzie był poddawany brutalnym przesłuchiwaniami jako podejrzany o napady zbrojne na funkcjonariuszy niemieckich i działalność antyhitlerowską. Został zwolniony z aresztu 28 grudnia 1940 aby następnie ponownie zostać aresztowany przez Gestapo w styczniu 1941 r. Następnie w latach 1942 - 1945 był robotnikiem przymusowym w Berlinie w firmie Henning & Heuer i więźniem obozu koncentracyjnego w Nardenham.

W sierpniu 1945 r., powrócił do domu w Dankowicach, a następnie został aresztowany przez UB w Dziedzicach i przewieziony do aresztu w Świdnicy gdzie był poddawany okrutnym torturom. W wyniku traumatycznych przeżyć wojennych podczas wojny do końca życia zmagał się z licznymi poważnymi chorobami.

Po zwolnieniu z więzienia UB w Świdnicy do 1950 r., pracował w tamtejszych kamieniołomach. W późniejszym okresie z uwagi na swoją patriotyczną przedwojenną działalność nie mógł znaleźć pracy w okolicach miejsca zamieszkania stąd pracował jako księgowy na Dolnym Śląsku aby potem znaleźć pracę jako cieśla przy budowie zapory w

Zmarł w dniu 16 stycznia 1984 r.,

W dniu 17 kwietnia 1986 r., Uchwałą Rady Państwa w uznaniu jego zasług bojowych Walerian Fajfer został mianowany na stopień podporucznika

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Katowice

Katowice

Powstania śląskie

Uroczystości